

מסורת הש"ס

- ↑ תמורה ל: ע"ו כד.
- ↑ [ע"ו מט. פסחים כו. חולין נח. תמורה לג].
- ↑ [ש"ך לע"ז, ד] [מעילה יט:].
- ↑ [ע"ל טו:].
- ↑ [פסחים כג: קידושין ט: ב"ק מה.].
- ↑ [ג"ל דאין, טו] [זבחים עז].

**מוסף רש"י**

ולד הנוגחות אסור. פרה שנגחה ישראל בשהיא מעוברת ומת, ולזה פסול לקרבן, היא וולדה גגור. ונוגח שנגח בעד אחד או ע"פ הבעלים שהורו מעצמן ואין עדים בדבר אינו נסקל, ואמרינן בתורת הכהנים מן האנן להוציא את המוקצה, ומן האנן וי"ו ימורה להוציא את הטומא (ע"ז כד.). וזה וזה גורם. הוכר שגח על בהמה זו והיא גרמו לולד שיכא, והרי גרמיהו איסור והיתר, דלכיוי מותר ואמרו אסורה (ותמורה ל:).

**אי הכי הא דתני עלה וכו'.**
צין לריש לקיש צין לשמואל קא מותיב. אי הכי דהני אחרים דמתני' דרזאחים קאמר והאי רזאח שנתערב בהוכר ולבסוף נתערב קאמר הא דתני עלה צברייתא הכי רזאח שנתערב צאחרים כולן פטורין אמר רבי יוסי אפילו אצא חלפתא ציניהן כולן פטורין מאי אפילו דקאמר ר' יוסי:

**אלא אמר רבא.** בשלא הוכר לבית דין קאמר כגון שנים עומדין ויזא חץ מצייניהם ואין יודעין אי זה מהן זרקו שניהם פטורין אמר רבי יוסי אפילו אצא חלפתא ציניהם שהכל יודעין שהוא חסיד ולא זרקו לא מחייצין לאידך משום האי חזקה וצבא אפילו רבי יהודה מודה ורבי יהודה דאמר כונסין אותן לכיפה לא עלה קאי אלא הכי קאמר ת"ק וחסורי מחסרא מתני' והכי קתני ושור שנגמר דינו וכו' סוקלין אותו דהא על כרחיך כולהו אסורי צהנאה ואין הפסד לבעלים בסקילה הלכך סוקלין אותם כדי שמתקיים מצות סקילה בממוצי צה: **כונסין אותן לכיפה.** שא"צ לסוקלן שלא להטריח צ"ד אלא כונסין אותן צחדר והם מתים צרעב: **והפניא.** בניחומא: **ולזה מוסר.** לקמן מפרש לה: **ולזה אסור.** דעובר ירך אמו הוא וגם הוא נאסר צגמר דין אמו: **והאמר רבא ולי הנוגחם אסור.** צהקרה כגון שנגחה על פי עד אחד או על פי הבעלים דמתסרא

לגבוה ולא להדיוט הלכך על כרחיך שמעינן מדרבא דהיכא דאית עדים אסור אף להדיוט וצריך לגמור דין שניהם והא ליכא למימר טעמא דת"ק דתני וולדה מותר משום דלא נגמר דינו עמה דאי בשלא צא לצ"ד מאי איירא ולדה אפילו אמו נמי אס לא נגמר דינה לא מיתסרא וכי איצטרריך תנא למיתני מותר הכי אשמעינן דאין זקוק להציאה לצ"ד קאמר ומיזבתא דרבא: **אימא אס עד שלא נגמר דינה עיברה וילדה.** דהיינו צין נגיחה לגמר דין דלא הוה ולד לא צשעת נגיחה ולא צשעת גמר דין ולא נוצר מן האיסור דאכתי אימיה הות שריא ולדה מותר: **אס משנגמר דינה עיברה וילדה.** דנולד מן האיסור אסור אע"ג דלא הוה צשעת נגיחה ולא צשעת גמר דין: **הניחא למאן דאמר.** פלוגתא הוא בתמורה (דף לג.). ‏ (א מאי איכא

ולכך אין לאסור משולחת לומר דחל עליה איסורא לאחר פילוח לישחט ולאוסרה צאכילה כדין שאר עופות ומאין דכתבי צקרא ופריך (והאי) רובע ונרבע דאיסורו מחיים פי' דמחיים אסור לשוחטן ולהקריצן לגבוה ומשני הני מיילי לגבוה אצל להדיוט שרי והרי רובע ונרבע צעדים דמחיים אסירי דמחיים חל עליהן האיסור לישחט ואס שחטן אסורין אף אני אציא משולחת ומשני רוב צעלי חיים קאמרין ואס כן דאין שור הנסקל נאסר כל זמן שהוא חי שור שלא נגמר דינו שנתערב צשוורים אחרים שנגמר דינס כולם פטורין ומותרין צגיזה ועבודה ואין כאן עיניו הדין כיון דפטורין מתסקילה מיהא לכשישחטו או ימותו יהו אסורין צהנאה והא דאומר שלהי פרק ד' וי' (צ"ב דף מה. וסא) דשור שנגמר דינו מכרו אינו מכור אפילו לרדיא היינו משום דאסור לענות דינו ומצוה לסוקלו ועד דאין לו מכר י' (ואין) לו צעלים והלוקח אין יכול לזכות צו יותר משאר אדם אצל כי לא נגמר דינו מכרו מכור לשחיטה אי נמי לרדיא דמצי לערוקי לאגמא וכי שחיט ליה לאחר שנגמר דינו אסור צאכילה כך נראה לר"ת וקשה דצשלהי פ"ק דערכין (דף ע: ) משמע דשור הנסקל נאסר מחיים גצי האשה שמתה נהגין צשערה דמפרש התם זו מיתתה אוסרתה וזו גמר דינה אוסרתה ויש לפרש גמר דינה כלומר מחיים חל עליה איסור שאסורה אפילו שחטה דעבדה כעין צשר וזו מיתתה אוסרתה ואין עליה שום איסור מחיים ויש ראייה דלא נאסר מחיים מהא דתניא צמרובה (צ"ב דף עא. וסא) וצפרק אלו נערות (כמוצות דף לג.): גנצ שור הנסקל וצצחו משלם תשלומי ארצעה וחמשה דצרי רבי מאיר ואמאי הא לימיה צמכירה וקאמר ריש לקיש התם צמרובה כל שישנו צצציחה ישנו צמכירה וכל שאינו צצציחה וכו' והוא הדין דכל שאינו צמכירה אינו צצציחה אצל אי שרי צהנאה ניחא שיכול למוכרו לרכוז עליו עד צית הסקילה או ליהנות צו מטע עד אותה שעה או אס הוי צית דין מתעגלין צסקילתו ומיהו מה שאומר ר"ת דאין לו מכר ואין לו צעלים זה לא יתכן ומה שפסק ר"ת צעדר שיש צו שה אחד ספק דרוסה דשרינן מטעם דכל דפריש צרובא פריש לא יתכן דיש לאסור גזירה שמא יקח מן הקצוב אלא היכא דפריש מאליו כגון צנמלא ציד נכרי אצל אס שנתערבה צריצוא כולן אסורות ופירש לא אמרינן צרובא פריש ואס יש צעדר ספק דרוסה אפילו אחד צריצוא ימותו כולן דתע צצצנת של ע"ז איסורי הנאה שפירשו מתערובות אסורין ולא אמרינן צרובא פריש וטעמא גזירה שמא יקח מן הקצוב ל"ש חולין ל"ש קדשים ומיהו יש ליישב דברי ר"ת דשאני צ"ח כיון דלאפשר ע"י ניכצשיניהו וגיניידן וא"ת ואמאי תנן ימותו לימא ירעו עד שיסתאצו שהרי כמה קדשים אמרינן צזו ירעו ולא חיישינן לתקלה וצסיפא אמר צרובע ונרבע ירעו ולכשיסתאצו יפדם וישחטם ויאכלו מטעם כל דפריש צרובא פריש וי"ל דלא עצדינן תקנה צרעייה כיון דלאחר רעייה נמי לא משתרי אלא מטעם כל דפריש: **ואאחריים באחריים בו.** הכא אין לחוש אי גרם הכי דאסר ספק ספיקא דהך צרייתא כר' יהודה אחיא וצפ' התערובות (וצחים דף עד. וסא) מסקינן דר' יהודה אסר ספק ספיקא אפילו צשאר איסורין אצל צמתני' דכל הללמים (ע"ז מט:.) וצמס' ערלה (פ"ג מ"ו) לא גרסינן ואחרות צאחרות מדפריך צפ' התערובות על שמואל דאסר ספק ספיקא מצרייתא שמתרת ולא משכח דקאי כשמואל אלא רבי יהודה ויש מפרש דמיירי שנתערבו כל האחרים צאחרים דליכא אלא חד ספיקא וגרם נמי התם ואחרות צאחרות וכ"ת מה לי נתערב צפעס אחת מה לי צ' פעמים איצטרריך משום דאיכא תרי רובי כדאיתא צפ"ק דכתובות (דף טו.) דצבי רוב העיר ורוב סיעה ושרינן אפילו צעיר קטנה ואין הולכים אחר רוב העיר גרידתא אפילו גדולה כאנטוכיא:

## הגשרפין פרק תשיעי סנהדרין

הקצוב למצוח דכאי' התם אצל צעלמא אמרינן דניכצשיניהו דנייידן ומטעם זה היה אומר רצינו תס דנראה להתיר דרוסת האצב צרוב דמעשים צכל יוס דזאצים טורפינן שה מן העדר דרועה מצייל צההמה ושרינן לה אע"ג דצעלי חיים חשיצי וכן צרוב עופות דורסין ארוזין ותרנגולין דמותרינן והיכא דנתערב

צרובא דחייצין דפטרינן אפילו ניידו ולא אמרינן כל דפריש צרובא פריש לאו פטורין דמישחרו צהנאה קאמר אלא פטורין דלא אטרחוה צי דינא להורגם דכמיתת צעלים כך מיתת השור ועוד דלא לימי לאחלופי צאדם דצאדם כולי עלמא לא פליגי דפטירי תדע דלרצי יהודה אמאי כונסין אותן לכיפה ועציד נצר צעלי חיים ומקללן חצירו וכיפתו אדרבה ליערפיניהו צקופין וליקצריניהו אלא ודאי אחי לאחלופי צאדם ועציד היכירא וכן לרצנן עצדו היכירא דפטרינן להו ולא חיישינן לתקלה אצל צמתני' דזבחים חיישינן לתקלה טפי דאיכא כמה ספק איסורין לפי שהן מוקדשין כגון י' רכצ על גבי השור וצא חצירו ורכצ (קידושין דף נה.) וסמיכה על גבי ראש גדי ועלה וחלב מוקדשין על גבי מכתו דשרי צשור הנסקל לפי שאינו דרך הנאחמו (פסחים דף דג:) ועוד דאיכא איסור מעילה דהיזיד צמעילה צמיתה הלכך כולן ימותו ואל תתמה כיון דאיסורי הנאה ניניהו הני דשמעתין אמאי לא תקינו צזו צצנן מיתה ויזקיפו להורגן וכי יזקיפו צ"ד להרוג כל איסורי הנאה הרי הזאב והארי דמוקי לה ר"ל) והוא שהמיתו ואסורין צהנאה ולא תקינו להו מיתה אלא אמרו כל הקודם להורגן וזה ופריך רבא דתני עלה אפילו אצא חלפתא ציניהן אלא אמר רבא שנים כו' ואפילו אצא חלפתא דלא תלינן ציה שהרג אצל צשוורים אותן שיש לתלות צהן שהרגו חייצין ומשום וצערת הרע מקרבך ועוד אומר ר"ת דשור הנסקל אינו נאסר מחיים ופי' דכולה ההיא שמעתא<sup>[1]</sup> דממשמע שנאמר סקול יסקל איני יודע שהיא צצילה וצצילה אסורה צאכילה מוכחת כן וסוגיא דפ"צ דקדושין (דף עו.) כל צפור טהורה לרצות את המשולחת וזה אשר לא תאכלו לרצות את השחוטה ופריך ואיפוך אכא ומשני לא מצינו צעלי חיים אסורין פירוש שלא יהו מותרין כששוחטן צר מאלו שעומדין והוקלו למצות

אכא ולכך אין לאסור משולחת לומר דחל עליה איסורא לאחר פילוח לישחט ולאוסרה צאכילה כדין שאר עופות ומאין דכתבי צקרא ופריך (והאי) רובע ונרבע דאיסורו מחיים פי' דמחיים אסור לשוחטן ולהקריצן לגבוה ומשני הני מיילי לגבוה אצל להדיוט שרי והרי רובע ונרבע צעדים דמחיים אסירי דמחיים חל עליהן האיסור לישחט ואס שחטן אסורין אף אני אציא משולחת ומשני רוב צעלי חיים קאמרין ואס כן דאין שור הנסקל נאסר כל זמן שהוא חי שור שלא נגמר דינו שנתערב צשוורים אחרים שנגמר דינס כולם פטורין ומותרין צגיזה ועבודה ואין כאן עיניו הדין כיון דפטורין מתסקילה מיהא לכשישחטו או ימותו יהו אסורין צהנאה והא דאומר שלהי פרק ד' וי' (צ"ב דף מה. וסא) דשור שנגמר דינו מכרו אינו מכור אפילו לרדיא היינו משום דאסור לענות דינו ומצוה לסוקלו ועד דאין לו מכר י' (ואין) לו צעלים והלוקח אין יכול לזכות צו יותר משאר אדם אצל כי לא נגמר דינו מכרו מכור לשחיטה אי נמי לרדיא דמצי לערוקי לאגמא וכי שחיט ליה לאחר שנגמר דינו אסור צאכילה כך נראה לר"ת וקשה דצשלהי פ"ק דערכין (דף ע: ) משמע דשור הנסקל נאסר מחיים גצי האשה שמתה נהגין צשערה דמפרש התם זו מיתתה אוסרתה וזו גמר דינה אוסרתה ויש לפרש גמר דינה כלומר מחיים חל עליה איסור שאסורה אפילו שחטה דעבדה כעין צשר וזו מיתתה אוסרתה ואין עליה שום איסור מחיים ויש ראייה דלא נאסר מחיים מהא דתניא צמרובה (צ"ב דף עא. וסא) וצפרק אלו נערות (כמוצות דף לג.): גנצ שור הנסקל וצצחו משלם תשלומי ארצעה וחמשה דצרי רבי מאיר ואמאי הא לימיה צמכירה וקאמר ריש לקיש התם צמרובה כל שישנו צצציחה ישנו צמכירה וכל שאינו צצציחה וכו' והוא הדין דכל שאינו צמכירה אינו צצציחה אצל אי שרי צהנאה ניחא שיכול למוכרו לרכוז עליו עד צית הסקילה או ליהנות צו מטע עד אותה שעה או אס הוי צית דין מתעגלין צסקילתו ומיהו מה שאומר ר"ת דאין לו מכר ואין לו צעלים זה לא יתכן ומה שפסק ר"ת צעדר שיש צו שה אחד ספק דרוסה דשרינן מטעם דכל דפריש צרובא פריש לא יתכן דיש לאסור גזירה שמא יקח מן הקצוב אלא היכא דפריש מאליו כגון צנמלא ציד נכרי אצל אס שנתערבה צריצוא כולן אסורות וצפירשה אחת מהן פליגי רצ ושמואל י' אי אוסרת או לא אצל צההיא גופא לא פליגי דכ"ע מודו דאסירא וכל איסורי הנאה שפירשו מתערובות אסורין ולא אמרינן צרובא פריש וטעמא גזירה שמא יקח מן הקצוב ל"ש חולין ל"ש קדשים ומיהו יש ליישב דברי ר"ת דשאני צ"ח כיון דלאפשר ע"י ניכצשיניהו וגיניידן וא"ת ואמאי תנן ימותו לימא ירעו עד שיסתאצו שהרי כמה קדשים אמרינן צזו ירעו ולא חיישינן לתקלה וצסיפא אמר צרובע ונרבע ירעו ולכשיסתאצו יפדם וישחטם ויאכלו מטעם כל דפריש צרובא פריש וי"ל דלא עצדינן תקנה צרעייה כיון דלאחר רעייה נמי לא משתרי אלא מטעם כל דפריש: **ואאחריים באחריים בו.** הכא אין לחוש אי גרם הכי דאסר ספק ספיקא דהך צרייתא כר' יהודה אחיא וצפ' התערובות (וצחים דף עד. וסא) מסקינן דר' יהודה אסר ספק ספיקא אפילו צשאר איסורין אצל צמתני' דכל הללמים (ע"ז מט:.) וצמס' ערלה (פ"ג מ"ו) לא גרסינן ואחרות צאחרות מדפריך צפ' התערובות על שמואל דאסר ספק ספיקא מצרייתא שמתרת ולא משכח דקאי כשמואל אלא רבי יהודה ויש מפרש דמיירי שנתערבו כל האחרים צאחרים דליכא אלא חד ספיקא וגרם נמי התם ואחרות צאחרות וכ"ת מה לי נתערב צפעס אחת מה לי צ' פעמים איצטרריך משום דאיכא תרי רובי כדאיתא צפ"ק דכתובות (דף טו.) דצבי רוב העיר ורוב סיעה ושרינן אפילו צעיר קטנה ואין הולכים אחר רוב העיר גרידתא אפילו גדולה כאנטוכיא:

<sup>[דף טו.]</sup> דצבי רוב העיר ורוב סיעה ושרינן אפילו צעיר קטנה ואין הולכים אחר רוב העיר גרידתא אפילו גדולה כאנטוכיא:
אלא

## פ.

<sup>[כד א מיי' פ"ד מהלכות רזאח הלכה ו' סמג לאוין קסג:]</sup>

<sup>[כזה ב מיי' פ"יא מהל' טק' ממון הלכה י':</sup>

<sup>[כז ג ד מיי' שם הלכה יא יב:]</sup>

<sup>[כז ה מיי' שם הלכה יא ופ"ג מהל' איסורי מצוח הלכה יב יג:]</sup>